

Toora, rukous ja hyvät teot - kolme kulmakiviä.

27.06.2012 11. oppitunti

opettaja J.Penzev

Shalom, hyvät ystävät. Me jatkamme oppituntia, jossa tutustumme juutalaiseen uskontoon.

Tänään haluan, että tutustumme erääseen hyvin mielenkiintoiseen osaan juutalaisesta traditiosta ja perinteistä. Mishnan traktaattien Pirkee Avot-osiossa Shimon Hatzadik puhuu kolmesta kulmakivistä, joilla koko maailma seisoo:

1. Toora, 2. palvelustehtävä ja 3. hyvät teot. Tämä mielipide tarvitsee vähän tulkintaa, mitä jokainen näistä kulmakivistä tarkoittaa.

Hyväntekeväisyydestä olemme jo aiemmin puhuneet. Hyväntekeväisyys sisältää tekemämme hyvät teot ja lähimmäisten auttamisen. Tooran etiikan osiossa me puhuimme siitä, että monet hyvät teot ovat Tooran lain ja Halahan määrittelemiä. Juutalainen laki selittää, että hyväntekeväisyys, toisen ihmisen auttaminen on hyvin tärkeä osa elämää. Hädässä olevan ihmisen auttaminen on rajaton teko, jonka kautta avautuvat Tooran periaatteet toisen ihmisen kunnioittamisesta.

Ystäväni, jotka ovat kuunnelleet edelliset oppitunnit, kysyvät minulta: Mitä toisen ihmisen kunnioittaminen tarkoittaa? Se perustuu siihen, että me kunnioitamme ihmistä, jonka Jumala loi omaksi kuvakseen. Kun me osoitamme kunnioitusta toiselle ihmiselle, me kunnioitamme Jumalan kuvaa hänessä. Käytännössä toisen ihmisen kunnioittaminen vaatii, että emme loukkaa tai alista häntä muiden edessä. Tämä ei tarkoita, ettemme voisi julkisesti nuhdella häntä hänen synneistään. Kunnioituksen osoitus toiselle voi sisältää sen, että voimme kertoa hänelle hänen synneistään. Sillä jos ihminen elää synnissä, hän loukkaa sitä Jumalan kuvaa, joka hänessä on. Kun kunnioitamme lähimmäistä, velvollisuutemme on osoittaa synti, joka hänessä on. Siis vaikka me todistamme toiselle hänen synneistään, meidän tulee siitä huolimatta osoittaa kunnioitusta ihmistä kohtaan, mutta ei hänen tekemäänsä syntiä kohtaan.

Tähän voi muistaa Talmudin kertomusta rabbi Meirin elämästä. Hän rukoili rukousta, jossa sanotaan: ”Kaikkivaltias Herra, tuhoa synnit.” Hänen vaimonsa kuuli tämän rukouksen, kun Meir rukoili tuhoa kaikille syntisille ihmisille ja vaimo sanoi, että sinä rukoilit väärin. ”Älä rukoile, että syntiset ihmiset tuhotaan, vaan rukoile, että synnit tuhotaan.” Minun mielestäni tämä on hyvin opettava rukous. Tämä kertomus puhuu meille hyvin paljon. Jos me näemme ihmisen rikkovan Jumalan käskyä, meidän ajatustemme ja rukoustemme ei pidä keskittyä

toisen tekemään syntiin, vaan meidän pitää rukoilla, että hän pelastuu ja saa tehdä parannuksen.

Toisen ihmisen kunnioittamiseen sisältyy myös se, että kunnioitamme elämää. Talmudissa kerrotaan, että ihminen joka on pelastanut vaikka yhden ihmisen elämän, on pelastanut koko maailman. Myös pitää ottaa huomioon, että jos me loukkaamme julkisesti jotain ihmistä, tätä tekoa voi verrata murhaan. Juutalaiset viisaat selittävät sen ajatuksen näin: Silloin kun ihmistä julkisesti loukataan tai alistetaan, tämä ihminen punastuu ja veri tulee hänen kasvoihinsa. Sekä tappaminen että julkinen loukkaus ja häpäisy ovat niin kuin verenvuodatusta. Sen takia juutalaisuudessa suhtaudutaan hyvin vakavasti häpäisemistä kohtaan. Kuitenkin pitää ottaa huomioon, ettei julkisesta häpäisystä rangaista samalla tavalla kuin taposta tai murhasta. Häpäisy ei ole oikeusrikos vaan se on moraalin ja etiikan vastainen rikos. Mutta tämä näkökulma juutalaisuudessa puhuu meille siitä, kuinka moraalin ja etiikan arvot ovat samalla korkealla tasolla kuin oikeudenkäynti. Tähän voimme nyt lopettaa hyväntekeväisyysosion.

Vielä haluan ottaa huomioon, mistä Shimon Hatzadik on puhunut, ja nimenomaan sen, mitä hän tarkoittaa sanalla Toora. Voimme nähdä tässä kaksi juutalaista näkökulmaa. Voimme nähdä selityksen eräässä aamurukouksessa, sellaisissa heprean sanoissa kuin lilmod, lelamed, laasot. Kaksi ensimmäistä sanaa tarkoittaa: opiskella, tutkia. Tämä liittyy siihen, että jos me haluamme tietää Kaikkivaltiaan Jumalan tahdon, meidän pitää tutkia Hänen Sanaansa ja ilmestyksiään ja opettaa niistä muille. Kolmas sana laasot tarkoittaa: tehdä, toteuttaa. Se tarkoittaa sitä, että jos meillä on tietoja Jumalan laista ja tahdosta, sen ei pidä olla vain teoriaa vaan se pitää toteuttaa käytännön elämän tasolla.

Monet kristityt uskovaiset voivat esittää meille kysymyksiä: Minkä takia te puhutte niin paljon Jumalan laista? Eikö Kristus kumonnut ne? Mitä me voimme vastata heille? Yleinen mielipide kirkossa on, että Jumalan laki ei ole enää voimassa. Tälle näkökulmalle ei ole raamatullista perustetta, ja haluan vahvistaa sen Uuden testamentin tekstistä. Heti oman palvelustehtävänsä alussa Jeshua puhuu vuorisaarnassa (Matt. 5: 17 - 18): ” Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan. En minä ole tullut kumoamaan vaan täyttämään. Totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennen kuin kaikki on tapahtunut.” Haluan hiukan kommentoida näitä sanoja. Itse Jeshua Messias puhuu suoraan, että en tullut kumoamaan lakia eikä profeettoja. Eli Jeshua sanoo tässä, että ei hän tullut kumoamaan, poistamaan juridista voimaa. Messias tuli täyttämään. Tätä verbiä pitää vähän tarkentaa. Sanasta täyttää meille syntyy joskus käsitys, että kun joku täyttää jotain, meidän ei tarvitse tehdä enää mitään. Mutta tämän täyttää-sanon, jota evankeliumissa käytetään, päätarkoitus on hieman erilainen. Se tarkoittaa täydentämistä. Eli tehdä täydelliseksi, avata syvempää tarkoitusta.

Jeshua puhuu, ettei hän tullut kumoamaan profeettoja ja Tooraa - sillä sana laki tarkoittaa Tooraa - vaan korkealla, syvällisellä tasolla ja merkityksillä täydentämään lakia ja profeetallista sanaa; antamaan ihmisille voimaa toteuttaa lakia omassa elämässään.

Ja tässä seuraavassa jakeessa me käytämme sanaa Toora eikä laki. Koska sana Toora avaa syvemmin jakeen tarkoituksen. Niin kuin aiemmin olen puhunut, Toora on opetusta. Toora on Jumalan tahdon ilmestystä. Jos joku väittää, että hän ei tarvitse lakia, se ei ehkä kuulosta vielä niin pelottavalta. Mutta jos me vaihdamme sanan laki sanaan Toora, silloin me näemme, miten pelottava tilanne tulee, jos ihminen sanoo, ettei hän tarvitse Tooraa eikä Jumalan ilmestystä. Sillä tavoin me voimme nyt lukea 18. jakeen: Sillä totisesti minä sanon teille: siihen asti kun tämä maailma on olemassa, ei katoa yksikään pieni kirjain eikä piirto, ei yksikään kirjaimia keskeltä jakava piirto. Eli ei siis edes piirtoa saa välttää ennen kuin koko Jumalan suunnitelma toteutuu. Jumalan suunnitelma toteutuu silloin, kun ihminen ymmärtää sen ja toteuttaa sitä omassa elämässään.

Katsomme vielä muutamia paikkoja apostolien kirjoituksista. Hyvin usein saamme kuulla väitteitä, että apostoli Paavali vastusti Tooraa. Mutta tämä on väärinkäsitys Paavalista. Roomalaiskirjeessä 7: 12 Paavali kirjoittaa: ” Laki on kuitenkin pyhä ja lain käsky pyhä, vanhurskas ja hyvä.” Tässä jakeessa me näemme, miten Paavali puhuu Toorasta hyvin positiivisesti. Hän puhuu, että Toora on pyhä. Ja myös Tooran käskyt ovat pyhät ja hyvät. Paavali ei ainoastaan kirjoita tästä aiheesta vaan myös todistaa omasta elämästään.

Apostolien teot 21: 17 - 26 kerrotaan Paavalin tulosta Jerusalemiin yhteen juhlaan. Hän tapasi siellä Jerusalemin messiaanisen seurakunnan johtoa ja kertoi palvelustehtävästään pakanain keskuudessa. Jerusalemin seurakunnan vanhemmisto oli hyvin iloinen hänen työstään. Mutta heillä oli yksi huoli. Heidän korviinsa oli tullut huonoja huhuja Paavalin työstä. Huhujen mukaan Paavali opetti hajaannuksessa eläville juutalaisille, että Tooraa ei tarvitse noudattaa. Vanhemmisto sanoi Paavalille, että sinä näet, kuinka Jerusalemin seurakunnassa on tuhansia juutalaisia, jotka ovat ottaneet Messiaan vastaan, ja he kaikki kiivailevat Tooran puolesta. He kaikki yrittävät parhaalla tavalla noudattaa Jumalan lakia ja käskyjä.

Tämä kertomus muistuttaa minua, mitä eräs amerikkalainen missionääri puhuu tästä Raamatun kohdasta. Opettajana hän esitti oppilailleen kuvitelman tästä tilanteesta, missä Paavali oli. Hän esitti oppilaille kysymyksen: Mitä Paavali vastasi vanhemmistolle? Voimme kuvitella Paavalin sanoneen: Hyvät apostolit, Jaakob ja veljet, ettekö ole lukeneet minun lähetykskirjettäni galatalaisille? Tietenkään Paavali ei vastannut niin. Ei hän puhunut heille mitään sellaista. Paavali hyväksyi tarjouksen, joka hänelle annettiin, osallistui tempelissä

jumalanpalvelukseen, uhraukseen ja maksuihin. Sillä tavoin hän todisti heille, että hän elää Tooran mukaisesti, ja tästä on kirjoitettu 21: 24. Ja monissa muissa paikoissa Paavali todistaa, että hän elää Tooran mukaisesti. Esimerkiksi Apt. 24: 14: ” Minä näin palvelen isieni Jumalaa ja uskon kaiken, mitä laissa ja profeetoissa on kirjoitettu. ” Sekä Apt. 25: 8: ” Minä en ole missään suhteessa rikkonut juutalaisten lakia, en temppeleitä enkä keisaria vastaan. ” Ja myös Apt. 28: 17, missä Paavali puhuu roomalaisseurakunnan johtokunnalle: ” Miehet, veljet! En ole tehnyt mitään kansaamme tai isiemme tapoja vastaan. ”

Syntyy siis kysymys, ketä meidän nyt pitää kuunnella: itse Paavalin vastauksia vai niitä, jotka yrittävät tulkita hänen elämäänsä. Mutta ainoastaan apostoli Paavali ei puhu tästä aiheesta. Johanneksen 1. kirjeessä 2: 2 puhutaan siitä, miten vanhurskas Messias on tehnyt sovitus työn meidän syntiemme tähden. Ja 3. jae: ” Siitä me tiedämme tuntevamme hänet, että pidämme hänen käskynsä. ” Kenet me tunnemme? Hänet, joka on vanhurskas Messias. Jeshuan, joka on armollinen eli meidän syntiemme sovitus. 4. jakeessa apostoli Johannes kirjoittaa: ” Joka sanoo tuntevansa hänet mutta ei pidä hänen käskyjään, on valehtelija, eikä totuus ole hänessä. ”

Jotkut voivat väittää, että tässä puhutaan toisista käskyistä. Mutta meidän pitää muistaa, että käskyt ovat vanhoja; ne ovat aina olleet. Johanneksen 2. kirjeessä 5. jakeessa apostoli kirjoittaa meille: ” Ei niin kuin kirjoittaisin sinulle uuden käskyn vaan sen, joka meillä on ollut alusta asti: meidän tulee rakastaa toisiamme. ” 6. jae: ” Rakkaus on sitä, että me vaellamme hänen käskyjensä mukaan. ” Kenen käskyjen mukaan meidän pitää vaeltaa? 4. jae kertoo sen meille: ” ...sen käskyn mukaan, jonka olemme saaneet Isältä. ” Siinain käskyt saatiin taivaalliselta Isältä. Samanlainen Jumalan läsnäolo, mikä avautui Siinain vuorella, oli myös Messiaassa. Vertauskuvana voi sanoa, että itse Messias on ottanut Siinailla Jumalan käskyt ja avannut ja antanut ne meille. Sen takia Johannes voi väittää, että tämä ei mikään uusi käsky vaan se on vanha käsky, joka oli annettu alusta asti.

Johannes, joka on rakkauden apostoli kirjoittaa 1. kirjeessään 5: 2: ” Siitä me tiedämme rakastavamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja noudatamme hänen käskyjään. ” 3: ” Rakkaus Jumalaan on sitä, että pidämme hänen käskynsä, ja hänen käskynsä eivät ole raskaita. ” Kenen käskyistä on kysymys? Näemme, että kyse on Jumalan käskyistä, koska tässä puhutaan rakkaudesta Jumalaan.

Yksimielisesti voimme sanoa, että sekä Johannes, rakkauden apostoli että Paavali, armon apostoli, puhuvat samasta asiasta. Myös Jeshua puhuu tästä: Ihminen, joka rakastaa Jumalaa, noudattaa Jumalan käskyjä. Joku voi väittää, että nyt ne tulevat veitsen kanssa ja tekevät meille ympärileikkauksen. Niin ei

tapahdu. Alusta asti olemme puhuneet siitä, että eri ihmisryhmille kuuluu erilaisia käskyjä. Ei kukaan voi vaatia ympärileikkausta ei-juutalaiselta. Tai shabatin täydellistä noudattamista. Tai jonkin erityisen lain noudattamista, joka puhuu tefilinin, rukousnauhan, käyttämisestä. Palaamme tähän vielä myöhemmin, kun siirrymme puhumaan palvelustehtävästä.

Mutta on olemassa käskyjä, jotka kuuluvat jokaiselle uskovalle. Joskus olen maininnut tästä asiasta, ja palataan siihen vielä kerran. Katsomme 3. Mooseksenkirjan lukua 19, jossa on Tooran keskeisiä käskyjä. On hyvin vaikea kuvitella yhteiskuntaa, joka omassa elämässään kieltäisi nämä kauniit Jumalan käskyt. Esimerkiksi, jos emme kunnioita isää ja äitiä. Tai jos yhteiskunnassa varastetaan tai valehdellaan. Tai taloudellisesti rasitetaan ihmisiä ylivoimaisesti. Tai ei makseta työntekijöille ajoissa sovittua palkkaa. Tai tuomitaan epäoikeudenmukaisesti. Tai juorutaan ja suhtaudutaan huonosti lähimmäisiin. Tai tehdään omasta tyttärestä huora eikä osoiteta kunnioitusta vanhemmille tai vanhuksille. Tai suhtaudutaan vihamielisesti maassa asuviin muukalaisiin. Tai tehdään vääryyttä yritystoiminnassa tai kaupanteossa. Hyvin vaikea kuvitella sellaista yhteiskuntaa, joka välttää nämä kauniit Jumalan käskyt, joka meille on annettu.

Valitettavasti nykyinen maailma torjuu Jumalan lain ja menee kehityksessä koko ajan alaspäin. Tästä me voimme tehdä johtopäätöksen, miten viisaasti Shimon Atsadiq on kirjoittanut Mishnan Pirkei Avot traktaatissa. Että näillä kolmella kulmakivellä seisoo koko maailma: Tooran tutkiminen ja opiskeleminen, palvelustehtävä Jumalalle ja hyväntekeväisyys toista ihmistä kohtaan.

Tänään olemme käsitelleet kahta näistä kulmakivistä: hyväntekeväisyyttä ja toisen ihmisen kunnioittamista sekä Tooran opiskelua ja toteuttamista omassa elämässä; rakkautta Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan. Myös me messiaaniset uskovat toteutamme sitä apostoli Johanneksen kirjoitusten mukaan. Meillä messiaanilla on vielä yksi näkökulma Tooran ymmärtämiseksi. Kun ihminen apostoli Johanneksen opetuksen mukaan tutkii Tooraa ja noudattaa sitä, se on merkki siitä, että hän on todella tutustunut Messiaan sovitustehtävään.

Nyt me lähestymme kolmatta kulmakiveä. Se on hepreaksi nimeltään avodaa, palvelustehtävä eli työ, jota me teemme Jumalalle. Mutta aikamme on käymässä loppuun, joten palaamme siihen seuraavalla oppitunnilla. Haluan, että voitte miettiä, mikä on palvelustehtävän tarkoitus.

PIRKEE AVOT
MEIR
LILMOD LELAMED LAASOT
TEFILLIN
ŠIMON HATZADIK
AVODAA